

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਡੀ. ਫਲਸੋ, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ

ਦੌਲਤ ਰਾਮ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਮਹਾਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1958 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 84-ਡੀ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (V of 1908)—ਆਰਡਰ 41, ਨਿਯਮ 4 ਅਤੇ 1965 ਆਰਡਰ 22, ਨਿਯਮ 3—ਮੁਦਈਆਂ-ਜਵਾਬਦਾਤਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਸੰਯੁਕਤ ਫ਼ਰਮਾਨ— ਹਰੇਕ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਡਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ-ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ-ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਓਵ-ਕਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ-ਅਪੀਲ-ਕੀ ਸਾਰੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਛੇਟ ਹੈ- ਸੰਯੁਕਤ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ-ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ- ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜੇ ਦੂਜੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ-ਫ਼ਰਮਾਨ-ਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ—ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ— ਅਪੀਲ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਟਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਤਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਹਰੇਕ ਮੁਦਈ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਸੰਬੰਧਤ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ, ਜਿਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ, ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੋਧਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਸਾਰੀ ਅਪੀਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਸਾਂਝੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ- ਧਾਰਕ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਸ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ

ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵ ਰਾਜ ਖੰਨਾ, ਸਬ-ਜੱਜ, 1st ਕਲਾਸ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਮਿਤੀ 6 ਅਗਸਤ 1958 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ 61,750 ਰੁਪਏ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਵੀ.ਡੀ. ਮਹਾਜਨ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਸ ਐਨ ਚੋਪੜਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮੁਦਈਆਂ, ਮਹਾਬੀਰ ਫਰਸ਼ਾਦ, ਗੁਣਵੰਤੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਸਰੋਜਨੀ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ 61,750 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਇੱਕ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਦੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜਗੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਦੁਲੀ ਚੰਦ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਐਮ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ- "ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ। 61,650 ਰੁਪਏ, ਉਕਤ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਸੂਟ ਦੀ ਕੀਮਤ 3,015 ਰੁਪਏ ਵੀ ਅਦਾ ਕਰੇ।" ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਤਿੰਨੋਂ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਦੇਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰੋਜਨੀ ਦੀ ਮੌਤ ਨਵੰਬਰ, 1962 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਭੇਜੀ ਗਈ। ਅਪੀਲ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਛੋਟ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਕਿਰਾਏ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਮਹਾਂਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਮੁਦਈ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ 6 ਜੂਨ 1952 ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਫੀਲਡ ਨੰਬਰ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਗੁਣਵੰਤੀ ਦੇਵੀ ਮੁਦਈ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸਰੋਜਨੀ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਦਈ ਮਹਾਂਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਰਹੀ। ਇਸ ਲਈ ਤਿੰਨਾਂ ਮੁਦਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫੀਲਡ ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਬਕਾਏ ਕਿਰਾਏ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਾਂ ਜੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਨੁਪਾਤ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਮਹਾਂਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰ ਸਰੋਜਨੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਬਾਕੀ ਦੇ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਈ ਹੈ?

ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਸੰਭੋਹਰੀ ਲਾਲ-ਜਗਨਨਾਥ (2) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 91 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-

“ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸਾਂਝਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸੰਯੁਕਤ ਅਤੇ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲ, ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧੇਗੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਫ਼ਰਮਾਨ-ਧਾਰਕ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਦੇਣ ਦੀ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪੱਖ. ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਕਾਰਨ ਸਾਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਜੇ ਸੋਧ ਕਰੇਗੀ ਉਹ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਅਪਵਾਦ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ”

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਸੰਬੰਧਤ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਫਰਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਘਟ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੋਧਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਸਾਰੀ ਅਪੀਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਤਿੰਨਾਂ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ, ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹੀ ਫਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ (ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ) ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ 1959 ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। 1, 1961 ਨੂੰ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਮਾਨ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕੱਲੇ ਮਹਾਂਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਅਤੇ ਸਰੋਜਨੀ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਸਮੇਤ ਬਾਕੀ ਦੇ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਹਨ। ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰੋਜਨੀ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਦੀ ਨਵੰਬਰ, 1962 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਮਹਾਂਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 11 ਜੁਲਾਈ, 1963 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਹਾਂਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਸਰੋਜਨੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਕੱਟਿਆ ਜਾਵੇ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਤੋਂ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ-ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੱਖ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਕੁਆਲੀ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਸਰੋਜਨੀ

ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਮਹਾਂਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਹਾਂਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਦੀ ਯੋਗ ਅਪੀਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਹੁਕਮ 41 ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਕੀ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ, ਜੋ ਨਿਯਮ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ- "ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ 'ਤੇ ਵੱਧ ਮੁਦਈ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮੁਦਈਆਂ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ, ਮੁਦਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਮਾਈ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਸਾਰੇ ਮੁਦਈਆਂ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ।" ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਹਾਂਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਪੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਪੀਲ ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਬਾਕੀ ਦੇ ਦੋ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਨੇ ਆਰਡਰ 41 ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ- "ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ, ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਗੈਰ-ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਦਈਆਂ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੇ ਗੈਰ-ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣਾ ਜਾਂ ਸੋਧਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਲਟਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੈਰ-ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਡਰ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸੋਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੀ ਪੱਖ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਅਸਲ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮਹਾਂਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਵੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੁਦ, ਸਗੋਂ ਗੈਰ-ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਡਰ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੋਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮਹਾਂਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਸਰੋਜਨੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫ਼ਾਰਮਾ ਜਵਾਬਦਾਇਕ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਬ੍ਰਿਜ ਮੋਹਨ ਲਾਲ-ਮੁਰਲੀ ਧਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (3), ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਮਹਾਂਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਤਰਫ਼ੋਂ, ਬਲਕਿ ਗੈਰ-ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। . ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ

ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਤੱਤ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ, ਸਗੋਂ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੱਖ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ, ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਸਰੋਜਨੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਂਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤਿੰਨਾਂ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਪੱਖ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ; ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸੋਧ 'ਤੇ. ਮਹਾਂਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਹੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਈ ਕਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ 41 ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮਹਾਂਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਬਗ਼ੈਰ ਹੋਰ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਏ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦੂਜੇ ਦੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਬਾਕੀ ਦੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ, ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਸਰੋਜਨੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਕੇਸ ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਠਾਕੁਰ ਰਾਮ ਜਾਨਕੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜਾਗੋ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (4)। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 3 ਅਤੇ 4 ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਲਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਕਿ ਅਪੀਲ ਅਯੋਗ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਆਰਡਰ 41 ਦੇ ਨਿਯਮ 4 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸਾਰੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ; ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਪੱਖ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ; ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਤੁਰੰਤ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੱਖ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਕੇਸ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਮਹਾਂਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 134 'ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਹੈ- "ਆਰਡਰ; ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਜ਼ਾਬਤਾ 22 ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ

ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 3 ਅਤੇ 4 ਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਆਰਡਰ 22 ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਛੇਟ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹਨਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ, ਅਰਥਾਤ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ 3 ਅਤੇ 4 ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਤਮੇ ਲਈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਸਾਰੀ ਅਪੀਲ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਜਦੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 3 ਅਤੇ 4 ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਡਰ 22 ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ।" ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਹਾਂਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਅਖੌਤੀ ਹੁਕਮ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਦਰੁਸਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਮਹਾਂਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਅਬਦੁਲ ਰਹਿਮਾਨ ਬਨਾਮ ਗਿਰਜੀਸ਼ ਬਹਾਦੁਰ ਪਾਲ (5) ਹੈ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਕੇਸ ਮਹਾਂਹਿਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 239 ਉੱਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਚਾਰ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਪੀੜਤ ਧਿਰਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਏ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ, ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਆਰਡਰ 41, ਆਰਡਰ 22, ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਇਹ ਜਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਬਦੁਲ ਰਹਿਮਾਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਬਦੁਲ ਰਹਿਮਾਨ ਦਾ ਕੇਸ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਹਾਂਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਨ - "ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਚਾਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਜਿੱਥੇ ਆਰਡਰ 41, ਨਿਯਮ 4, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ (1) ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਲਝਾਉਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, (2) ਉਹ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਸਾਰੇ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸ ਬਦਲੇ ਨਹੀਂ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ (3) ਕੇਸ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ, ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਅਪੀਲਿੰਗ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੀ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਐਨੀਲਿੰਗ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਸਮਾਨ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਆਰਡਰ 41, ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਮੁਦਈਆਂ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਸੀ। ਕਰਮਦਾਨੀ ਅਤੇ ਭਗਵਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਆਰਡਰ 41, ਨਿਯਮ 4 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਤੀਜੇ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਰਾਹਤ

ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਨ।" ਇਹ ਕੇਸ ਉਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਅਤੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਰਡਰ 41, ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਜਦੋਂ ਡਿਕਰੀ ਸਾਰੇ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦਾ ਸਬੰਧ ਆਰਡਰ 22, ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ. ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਬਦੁਲ ਰਹਿਮਾਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਬਦੁਲ ਰਹਿਮਾਨ ਦਾ ਕੇਸ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਹਾਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਦੇ ਪੱਖ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਹਾਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਨੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਸਰੋਜਨੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਹੁਣ ਤੱਕ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਾ ਹੁਕਮ. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਹਾਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਰੋਜਨੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹੀ ਹੁਕਮ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਹਾਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਗੁਣਵੰਤੀ ਦੇਵੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪ੍ਰਤੱਖ ਨਤੀਜਾ ਉਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੇ ਅਸੰਗਤ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸਨੂੰ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਹਾਬੀਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

(1) A.I.R. 1962 S.C. 89.

(2) A.I.R. 1963 S.C. 1901.

(3) I.L.R. 1959 Punj. 1417 = A.I.R. 1959 Pb. 555.

(4) A.I.R. 1062 Patna 131.

(5) A.I.R. 1939 All. 235.

Mandeep Kaur

(Translator)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।